

ἀρετῆς καὶ τοῦ κοινοῦ συμφέροντος τῆς πατρίδος, φαίνεται εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ὀρθοῦ λόγου ἀπειράκις ἐνδοξότερος παρὰ τὸν τοῦ Καίσαρος καὶ Ἀλεξάνδρου, οἵτινες ἐζήτουν τὴν δόξαν καταστρέφοντες πόλεις, καὶ ἔθνη καταδουλοῦντες. Ἡ σταθερότης εἶναι ἡ βῆσις καὶ τοῦ κυρίως ἐναρέτου ἀνθρώπου· διότι ἡ ἀρετὴ δὲν δύναται νὰ βασταχθῇ ἄνευ σταθεραῶς ἐξέως τοῦ πράττειν τὸ καλὸν καὶ φεύγειν τὴν κακίαν. Ὁ Ἀντίπατρος, ἄρχων τῆς Μακεδονίας, ἀποῦ ἐνίκησε τὸν Ἄγιν, βασιλέα τῆς Σπάρτης, ἐζήτησε παρὰ τῶν Λακεδαιμονίων πεντήκοντα νέους, διὰ νὰ φυλάττωνται ὁμηροὶ ἐν τῇ Μακεδονίᾳ. Ὁ Ἐτεοκλῆς, εἷς τῶν Ἐφόρων, ἀνὴρ σταθερὸς, δὲν δυνάμεθα, εἶπερ, ὦ Ἀντίπατρε, νὰ παραδῶσωμεν εἰς σέ νέους στερουμένους ἐτι ἀνατροπῆς πατριωτικῆς. Οὗτοι εἶναι νέα φυτὰ, ἃ πρέπει νὰ φυτοκομηθῶσι καλῶς ἐν τῇ πατρίδι αὐτῶν. Ἄν μετακομισθῶσιν ἄλλοθι, ἐνδέχεται νὰ μὴ ὠφεληθῶσιν, ἐνδέχεται νὰ λάβωσι ξένα ἥθη, καὶ νὰ κατασταθῶσι πολλοὶ κακοί. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἀντίπατρος ἐπέμενε μεταχειριζόμενος καὶ ἀπειλὰς, αἱ ἀπειλαὶ σου, ἀπεκρίθη ὁ Ἐτεοκλῆς, εἶναι καλὰ νὰ φοβίσωσι παιδάρια μὴ ἔχοντα καρδίαν καὶ βραχίονας, οὐχὶ ἄνδρας ἔχοντας ἀμφοτέρω.

Μεγαλοψυχία.

Ἡ μεγαλοψυχία εἶναι ὑψώσις αἰσθημάτων ὑπεράνω τῆς κοινῆς καταστάσεως τῶν ἀνθρώπων· φεύγουσα τὴν μικροπρέπειαν, ζητεῖ τὸ μέγα εἰς πάσας τὰς ἀρετάς· ὅθεν ὁ Ἀριστοτέλης ὀνομάζει αὐτὴν στολισμὸν τῶν ἀρετῶν, διότι καθιστᾷ αὐτάς μεγαλοπρεπεστέρας (1). Ὁμοιάζει καὶ αὕτη πολὺ τὴν σταθερότητα· διαφέρει δὲ, καθ' ὅτι ἐκείνη μὲν θεωρεῖται εἰς ἐπιχειρήσεις καὶ περιστάσεις μεγάλας, αἵτινες ἀπαιτοῦσι διὰ τοῦτο καὶ τόνον ψυχῆς ἰσχυρότερον· ἡ δὲ μεγαλοψυχία εἶναι συνηθιστέρα, καὶ εὐρίσκει ἐνασχόλησιν εἰς πλείοτέρας περιστάσεις. Ἡ ἀρετὴ αὕτη δὲν ἀφίνει τὸν ἄνθρωπον νὰ πράττῃ ἢ νὰ λέγῃ μικροπρεπῇ καὶ ἀνάξια. Ὁ μεγαλόψυχος ἔχει τι θεῖον ὕψος· εἶναι αἰσθητικώτερος τῆς ὄντως ἀληθινῆς τιμῆς· δὲν ἐκπλήττεται εἰς τοὺς κινδύνους· δὲν δίδει ποτὲ ἀκρόασιν εἰς τὰς κολακείας τῆς φιλαυτίας· δὲν ταπεινοῦται εἰς τὰς καταδρομάς τῆς τύχης, ἀλλ' οὐδὲ μεταχειρίζεται ποτὲ τὴν συνδρομὴν αὐτῆς εἰς ταπεινὰ πράγματα. Εἶναι πρόθυμος νὰ εὐεργετῇ αἰσχύνηται νὰ εὐεργετηθῇ· ἀντευεργετῇ δὲ μεγαλήτερα. Φυλάττει πρὸς μὲν τοὺς μεγάλους χαρακτῆρα σεμνὸν, πρὸς δὲ τοὺς μικροὺς συγκαταβατικόν· εἶναι φανερόμισος καὶ φανερόφιλος, παρῆρησιαστικός, ἀληθευ-

(1) Ὁμοίως μὲν οὖν μεγαλοψυχία ὡς κόσμος τις εἶναι τῶν ἀρετῶν· μέλλους γὰρ αὐτὰς ποιεῖ καὶ οὐ γίνεταί ἄνευ ἐκείνων. (Ἡθικ. Νικομαχ. Βιβλ. Δ'. Κεφ. γ'.)